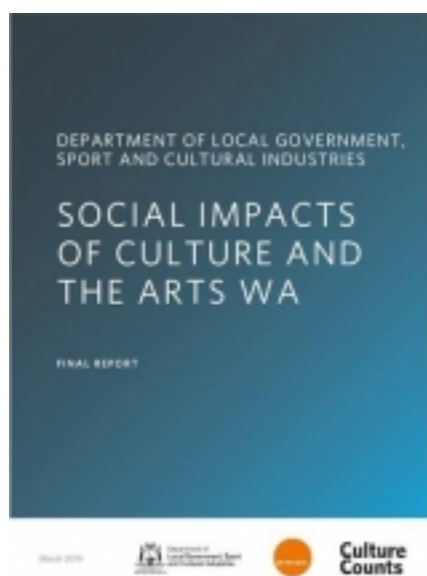

Mesurar els impactes socials de la cultura per legitimar la inversió pública

Published by [Interacció](#) [1] on 29/04/2019 - 11:15 | Last modification: 28/07/2026 - 10:08

A finals de la dècada de 2010, els governs australians comparteixen una preocupació que també és present en altres països: la cultura és reconeguda com una font de benestar i cohesió social, però continua sent difícil demostrar aquests efectes amb evidències útils per a la presa de decisions públiques. L'informe *Social Impacts of Culture and the Arts WA* s'inscriu plenament en aquest context. El seu objectiu no és tornar a argumentar que la cultura té impactes socials, sinó desenvolupar una metodologia que permet identificar-los, mesurar-los i traduir-los a un llenguatge comprensible per a les polítiques públiques.

La idea de partida és que les organitzacions artístiques són cada vegada més interpel·lades perquè justifiquin els recursos públics que reben a partir dels beneficis que generen. Aquesta exigència crea una tensió evident. Les experiències artístiques produeixen emocions, reflexió, creativitat o transformacions personals que difícilment poden reduir-se a indicadors quantitatius. Al mateix temps, els governs necessiten criteris comparables per decidir entre diferents opcions d'inversió pública. L'informe intenta construir un pont entre aquests dos mons sense renunciar del tot a la complexitat de l'experiència cultural.

Per fer-ho recupera una distinció que ja s'havia consolidat en la literatura sobre valor cultural. Diferencia tres dimensions del valor de la cultura: el valor intrínsec, relacionat amb l'experiència artística en si mateixa; el valor instrumental, vinculat als efectes socials, econòmics o educatius que aquesta experiència genera; i el valor institucional, que fa referència a la confiança i al paper democràtic de les institucions culturals. L'informe centra tota l'atenció en el segon nivell, sense negar la importància dels altres dos. El problema que intenta resoldre és precisament com demostrar els impactes instrumentals sense perdre de vista que aquests neixen d'experiències intrínseques.

Aquest desplaçament és una de les aportacions conceptuals més interessants del document. Els impactes socials no apareixen com una conseqüència directa de l'assistència a una activitat cultural. Entre la participació i els resultats socials hi ha un conjunt d'experiències subjectives que actuen com a mecanisme intermedi. L'art incrementa el sentiment de pertinença, l'autoestima, l'apoderament o la confiança i és a través d'aquestes transformacions personals que poden aparèixer millores en salut, educació o capital social. El model no elimina la dimensió subjectiva de la cultura, sinó que intenta integrar-la dins una cadena causal més àmplia.

A partir de la revisió de la literatura científica, els autors identifiquen tres grans àmbits on existeixen prou evidències per construir un model de mesura: la salut, l'educació i el capital social. En salut es recullen efectes

sobre l'autoavaluació de la salut, la reducció de l'estrès, la depressió o el risc de demència. En educació s'analitza la major probabilitat de continuar estudis o desenvolupar habilitats cognitives. En capital social es consideren aspectes com el voluntariat, la participació comunitària o les donacions. Aquests tres àmbits constitueixen els principals canals pels quals les activitats artístiques generarien beneficis socials més amplis. La figura central de l'informe sintetitza aquesta cadena d'impacte que connecta estímuls artístics, experiències intrínseques i beneficis socials mesurables.

L'aportació metodològica consisteix a transformar aquesta cadena conceptual en un model de valoració econòmica. Per a cada impacte identificat es busquen estudis que estableixin una relació causal o estadísticament sòlida entre participació cultural i resultat social. Posteriorment aquests resultats s'associen a un "proxy" econòmic, és a dir, al cost que tindria obtenir el mateix benefici mitjançant altres polítiques públiques. El model combina aquestes estimacions amb dades recollides a través de la plataforma *Culture Counts*, que ja mesurava els efectes intrínsecs de les activitats culturals. El resultat és una estimació monetària del retorn social de la inversió pública.

L'aplicació pilot del model conclou que el finançament públic de les activitats culturals a Austràlia Occidental generaria aproximadament cinc dòlars de beneficis socials per cada dòlar invertit. Els beneficis estimats es concentren sobretot en educació i salut, mentre que el capital social representa una part menor del retorn total. Els autors insisteixen, però, que es tracta d'una estimació deliberadament conservadora perquè molts impactes continuen sense poder-se quantificar.

Una part especialment valuosa de l'informe és la discussió sobre les limitacions del model. Els autors reconeixen que moltes relacions identificades provenen d'estudis observacionals i no sempre poden demostrar una causalitat absoluta. També assenyalen que bona part de les evidències procedeixen d'investigacions internacionals i que caldria disposar de més recerca específica sobre el context australià. Finalment, admeten que nombrosos beneficis culturals continuen escapant de qualsevol monetització i que els resultats només ofereixen una aproximació parcial al valor generat per la cultura. Aquesta prudència metodològica reforça la credibilitat del document.

Des d'una perspectiva actual, probablement el principal interès de l'informe no és tant la xifra final del retorn social com el tipus de pregunta que planteja. No es limita a preguntar si la cultura produeix impactes socials, sinó que intenta explicar com es produeixen aquests impactes i quins mecanismes els fan possibles. Aquesta mirada sobre les "vies d'impacte" ha influït en nombrosos treballs posteriors sobre valor públic i avaluació cultural.

Al mateix temps, el document reflecteix una tensió pròpia del seu moment històric. D'una banda, defensa una concepció rica del valor cultural basada en la interacció entre dimensions intrínseques, instrumentals i institucionals. De l'altra, acaba subordinant bona part de la seva argumentació a la necessitat de traduir aquest valor en indicadors econòmics comprensibles per als governs. En aquest sentit, representa molt bé una etapa de les polítiques culturals en què la legitimitat de la cultura passa, cada vegada més, per demostrar la seva contribució a objectius socials compartits. (n. de l'e., 2026)

Referència

Department of Local Government, Sport and Cultural Industries. (2019). *Social impacts of culture and the arts WA. Final report*. Government of Western Australia.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: valor públic de la cultura

Tags: avaluació de polítiques culturals

Tags: cultura i salut

Tags: recerca cultural

Tags: participació cultural

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2019/mesurar-impactes-socials-cultura%20>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/social-impact-of-culture-and-the-arts-wa.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/7960>